

domstolene fra i det enkelte tilfælde at fastsætte den straf, der findes rimelig efter lovovertrædelsens beskaffenhed og lovovertræderens forhold.

Med hensyn til voldtægt kan det ikke ventes, at adgangen til at idømme straffe under 1 år vil få større praktisk betydning (Rigsadvokatens understregning). De foreliggende oplysninger om retspraksis kan på den anden side tages til indtægt for det synspunkt, at en fjernelse af det nu gældende minimum på 1 års fængsel vil være velbegrundet. Man skal herom gøre følgende bemærkninger.

Der forekommer i retspraksis tilfælde, hvor de udmålte straffe for fuldbyrdet voldtægt ligger under det niveau af 3-4 års fængsel, der kan anses som det normale for denne forbrydelse. Når straffe på niveauet 1-2 år forekommer, er det udtryk for, at formildende omstændigheder kan gøre sig gældende (Rigsadvokatens understregning), og rådet finder det rimeligt, at man ved at fjerne det nuværende minimum åbner mulighed for en større hensyntagen til momenter, der – om end kun i sjældnere tilfælde – taler stærkt for en lempelig udmåling.

Man skal endvidere pege på, at der forekommer sager om fuldbyrdet samleje, hvor man enten ved tiltalebegrænsning eller ved nævningernes afgørelse har henført forholdet under § 232 (blufærdighedskrænkelser) og § 260 (ulovlig tvang) og ikke under § 216. Det er rådets indtryk, at denne retlige bedømmelse forekommer blandt andet i nogle tilfælde, hvor det ville have været mest korrekt at anvende § 216, men hvor undskyldende omstændigheder har gjort sig gældende. Den straf, som idømmes efter §§ 232 og 260, ligger jævnlig under 1 års fængsel. Sager som de her omtalte indicerer derfor, at der blandt voldtægtsforbrydelserne forekommer forhold, for hvilke domstolene bør kunne idømme mindre end 1 års fængsel, og det er rimeligt at antage, at man ved at fjerne 1 års minimum i § 216 vil bidrage til at fremme en juridisk mere korrekt bedømmelse af tilfælde, hvor domfældelse efter de nævnte paragraffer er den korrekte løsning, fordi der savnes tilstrækkeligt bevis vedrørende de objektive og subjektive forhold, som hører til domfældelse for voldtægt.

Rådet foreslår som nævnt *maksimum* i strafferammen nedsat til fængsel i 10 år. I praksis idømmes sjældent højere straffe end fængsel i 4 år. Et maksimum på 10 år vil efter rådets opfattelse være tilstrækkeligt, også med henblik på de

groveste voldtægtssager. Ved valget af dette maksimum har rådet i øvrigt lagt vægt på overensstemmelse med den ovenfor nævnte bestemmelse i den svenske brottsbalk.«

Som det fremgår heraf, var ophævelsen af det hidtidige strafminimum ikke begrundet i et ønske om generelt at mildne bedømmelsen af voldtægtssager. Dette fremgår også af folketingsudvalgets betænkning (Folketingstidende 1966-67, Tillæg B, spalte 1414), hvori det oplyses, at justitsministeren over for udvalget havde givet udtryk for, at det ikke ved den foreslåede ændring var hensigten i almindelighed at vurdere denne lovovertrædelse mildere, men at man i overensstemmelse med, hvad der i en årrække havde været praksis ved revisionen af straffebestemmelser, foreslog straffeminimumsbestemmelsen ophævet af hensyn til det ønskelige i i alle tilfælde at kunne udmåle den konkret hensigtsmæssige straf.

## 2.5. Straffelovrådets betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse

I betænkning nr. 1099 fra 1987 om strafferammer og prøveløsladelse foretog Straffelovrådet en almindelig gennemgang af strafferammerne i straffeloven. I forbindelse hermed blev det blandt andet diskuteret, hvilke formål og vurderinger der påvirker fastsættelsen af maksima i strafferammerne og den konkrete udmåling af straf.

I betænkningens kapitel 8.2. behandles Voldtægt og anden tvang. Efter en omtale af lovændringerne i 1967 og 1981, som er beskrevet ovenfor, anfører Straffelovrådet side 171-172 følgende:

»8.2.2. Strafferammerne i §§ 216 og 217 har således været genstand for revision for få år siden, og for så vidt angår voldtægt har man dengang lagt vægt på at fastsætte et så lavt normalmaksimum, som det skønnes forsvarligt.

Om udmålingen af ubetinget fængselsstraf for voldtægt m.v. henvises til den følgende oversigt. Ifølge en tabelforklaring i Kriminalstatistik 1981-84 omfatter gruppen »Voldtægt m.v.« domfældelser efter §§ 216, 217 og 221 samt § 224, jfr. en af paragrafferne 216, 217 eller 221. For så vidt angår årene 1979 og 1980 indeholdt Kriminalstatistik foruden § 216 en særskilt gruppe betegnet »Samleje m.v. med ulovlig tvang« (§ 217 og § 224, jfr. § 217). Denne grup-